

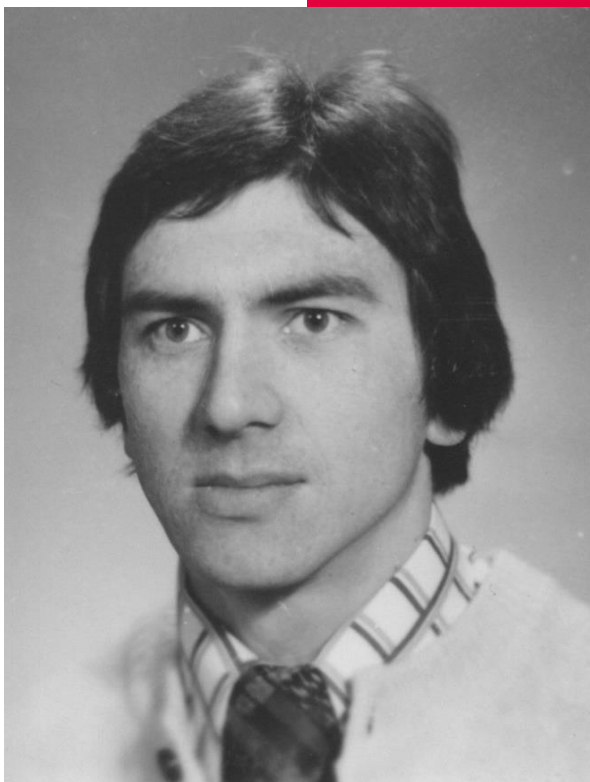

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Uroczystość wręczenia odznaczeń
Krzyż Wolności i Solidarności
działaczom opozycji demokratycznej z lat
1956-1989

Kielce, 18 października 2024 r.

JAN BOCHENEK

Pan Jan Bochenek należał do NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej „Chemar” w Kielcach. Był inicjatorem 15 minutowego strajku w dniu 13 maja 1982 r. w zakładzie pracy. Został powołany na ćwiczenia do wojskowego obozu internowania w Budowie (JW Nr 1013) w dniu 8 listopada 1982 r., przydzielony do kompanii saperów. Zwolniony po odbyciu ćwiczeń wojskowych w dniu 2 lutego 1983 r.

WACŁAW GAJOS

Pan Waclaw Gajos od 1982 r. do 1989 r. prowadził działalność opozycyjną na terenie Fabryki Łożysk Tocznych „Iskra” w Kielcach. Po wprowadzeniu stanu wojennego nosił znaczek NSZZ „Solidarność” w klapie marynarki, przez co znalazł się w operacyjnym zainteresowaniu WUSW w Kielcach. Sprawę skierowano do Kolegium do Spraw Wykroczeń, które ukarało Waclawa Gajosa grzywną w wysokości 1200 zł. W latach 1984-1986 rozpowszechniał ulotki oraz wrogie wydawnictwa na terenie zakładu pracy. W marcu 1989 r. został objęty przez Służbę Bezpieczeństwa kontrolą operacyjną jako przewodniczący Tymczasowej Komisji Organizacyjnej NSZZ „Solidarność” w FŁT „Iskra” w Kielcach.

RAFAŁ GÓRSKI

Pan Rafał Górski prowadził na terenie Kielc działalność opozycyjną polegającą na drukowaniu i kolportowaniu prasy niezależnej tj. gazetka „Wolność i Solidarność”, KSW SoWa - sygnowanej przez Konfederację Solidarności Walczącej Kielce. Wraz z innymi drukował

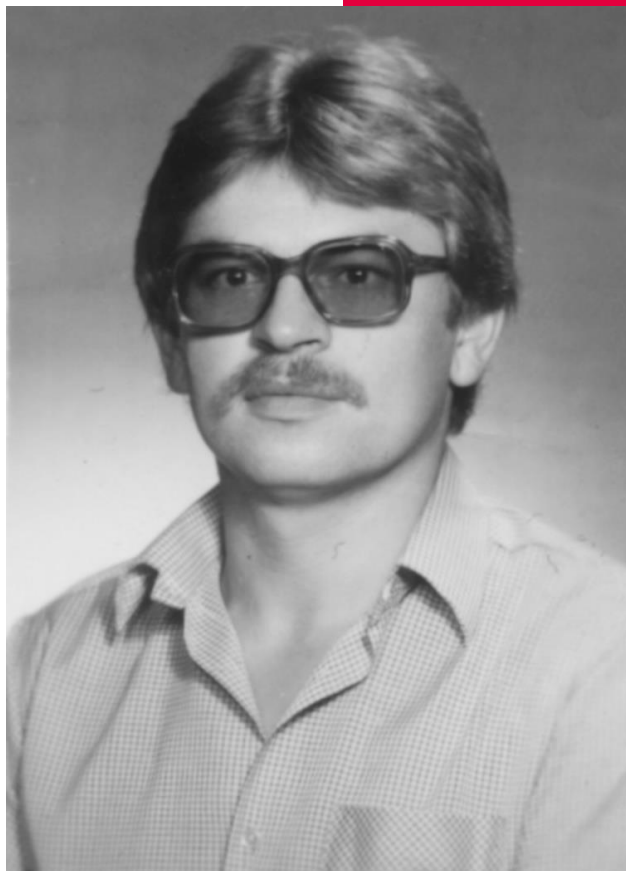
i rozpowszechniał na terenie Kielc ulotki wzywające mieszkańców do zgromadzenia się pod siedzibą Regionu „Solidarności” w Kielcach w dniu 13 lutego 1982 r. oraz udziału we Mszy za Ojczyznę w Katedrze w dniu 31 sierpnia 1982 r. W październiku 1982 r. uczestniczył w akcji postawienia Krzyża Katyńskiego na terenie Cmentarza Partyzantów w Kielcach. Brał udział w rozpowszechnianiu prasy nielegalnej podczas uroczystości pogrzebowych mjr Jana Piwnika „Ponurego” w czerwcu 1988 r. w Wąchocku.

HENRYK GRUSZKA

Pan Henryk Gruszka w okresie strajków na Wybrzeżu był redaktorem oraz inicjatorem postulatów składanych przez załogę Wydziału Remontowo – Mechanicznego Zakładu Metalurgicznego Huty im. M. Nowotki w Ostrowcu Świętokrzyskim. Poparł strajk zorganizowany w dniu 3 października 1980 r. w zakładzie pracy. Był przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” na Wydziale Remontowo – Mechanicznym Huty Ostrowiec i delegatem ZKZ, MKZ w Jastrzębiu. Brał udział w spotkaniach z działaczami KOR i KPN w Ostrowcu i innych ośrodkach w kraju. Angażował się w akcje związane z upamiętnianiem rocznic m.in. Katynia i 3 Maja. Internowany w dniu 13 grudnia 1981 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Kielcach. Internowanie uchylono w dniu 30 kwietnia 1982 r.

JACEK KOŹLECKI

Pan Jacek Koźlecki był członkiem Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność”, uczestnikiem I Walnego Zebrania Delegatów Regionu Świętokrzyskiego oraz Delegatem na I Krajowy Zjazd „Solidarności” w czerwcu 1981 r. Został internowany w dniu 14 grudnia 1981 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Kielcach. Internowanie uchylono z dniem 24 grudnia 1981 r. W dniu 5 listopada 1982 r. został powołany na ćwiczenia do wojskowego obozu internowania w Czerwonym Borze (JW 3466) i przydzielony do 2 kompanii inżynierjno-drogowej. Został zwolniony po odbyciu ćwiczeń w dniu 3 lutego 1983 r. Pozostawał w zainteresowaniu organów bezpieczeństwa do 1985 r.

ZBIGNIEW LEŚNIEWSKI

Pan Zbigniew Leśniewski był pracownikiem Zakładów Metalowych „Predom-Mesko” w Skarżysku Kamiennej, członkiem NSZZ „Solidarność”. Jako działacz związkowy został internowany dnia 5 listopada 1982 r. w obozie wojskowym w Czarnem. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia miało być odizolowanie przeciwników politycznych i nie miało oparcia w obowiązującym porządku prawnym. Został zwolniony z internowania 2 lutego 1983 r.

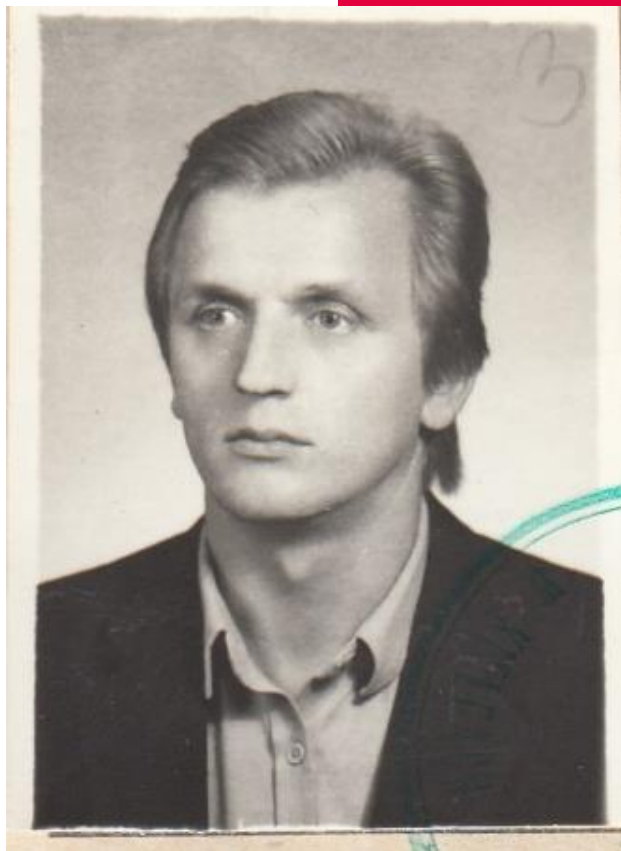
ANDRZEJ LUCIŃSKI

KAZIMIERZ OZAN

Pan Kazimierz Ozan, zatrudniony jako ustawiacz w Zakładach Metalowych „Predom-Mesko” w Skarżysku-Kamiennej, był inspiratorem i organizatorem przerwy w pracy w sierpniu 1980 r. Jako osoba zaangażowana w działalność antysocjalistyczną, Pan Kazimierz Ozan został w dniu 5 listopada 1982 r. powołany na trzymiesięczne ćwiczenia wojskowe do JW 2198 (28 Pułk Czołgów Średnich) w Czarnem. Nie miały one nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością państwa lub podnoszeniem umiejętności wojskowych. Osoby powołane na ćwiczenia wojskowe były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich również indoktrynacji politycznej, prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy. W dniu 2 lutego 1983 r. Pan Kazimierz Ozan został zwolniony z dalszego odbywania ćwiczeń.

RYSZARD SNOPEK

Pan Ryszard Snopek był pracownikiem Wojewódzkiej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Kielcach i członkiem NSZZ „Solidarność”. W dniach od 5 listopada 1982 r. do 2 lutego 1983 r. został powołany do odbycia ćwiczeń rezerwy w 28 pułku czołgów średnich w Czarnem. Rzekome szkolenie wojskowe nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością państwa oraz podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec wcielonych na ćwiczenia.

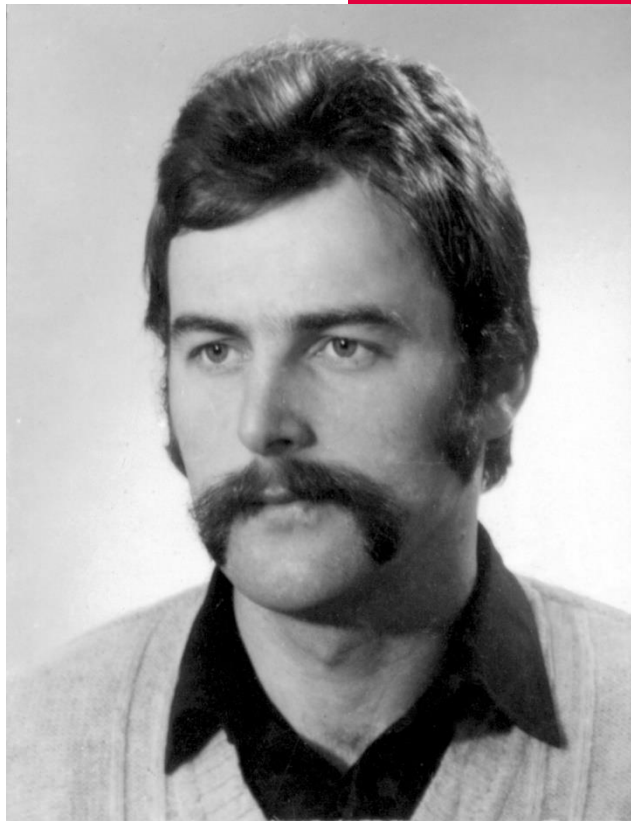
ANNA KRYSTYNA ŚLUFARSKA

Pani Anna Ślufarska po wprowadzeniu stanu wojennego w grudniu 1981 r. włączyła się w działalność związaną z kolportażem wydawnictw bezdebitowych. Rozprowadzała materiały tj. zeszyty Edukacji Narodowej „Oświata Niezależna”, „Vacat” - miesięcznik społeczno-polityczny

i „Spadek Jałty” w środowisku duchowieństwa na terenie koneckich parafii. We współpracy z klerem wspierała rodziny osób internowanych - organizowała pomoc, kontakty i przekazywanie leków. Brała udział w uroczystościach patriotycznych i związkowych. W 1982 r. przez kilka dni udzielała schronienia poszukiwanemu listem gończym działaczowi opozycji antykomunistycznej. Była aktywnie zaangażowana w działalność do wyborów w 1989 r.

MAREK TOKARCZYK

Pan Marek Tokarczyk w latach 1980-1981 był aktywnym działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Fabryce Urządzeń Transportowych w Suchedniowie. Z uwagi na tę aktywność został wytypowany, a następnie powołany w dniu 5 listopada 1982 r. do odbycia ćwiczeń wojskowych do JW. Nr 2198 w Czarnem. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia miało być odizolowanie przeciwników politycznych i nie miało oparcia w obowiązującym porządku prawnym. W dniu 2 lutego 1983 r. został zwolniony po odbyciu ćwiczeń wojskowych.

ANDRZEJ ZIEMISZEWSKI

Pan Andrzej Ziemiszewski pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Urządzeń Kotlewskich w Stąporkowie. Był inspiratorem i organizatorem wszelkich akcji protestacyjnych w zakładzie pracy. Utrzymywał ścisłe kontakty z działaczami „Solidarności” ze Stąporkowa, Końskich i Krakowa. Został internowany w dniu 30 sierpnia 1982 r. i osadzony w ośrodku odosobnienia w Kielcach. Decyzję o internowaniu uchylono w dniu 23 października 1982 r.

JANUSZ KITA

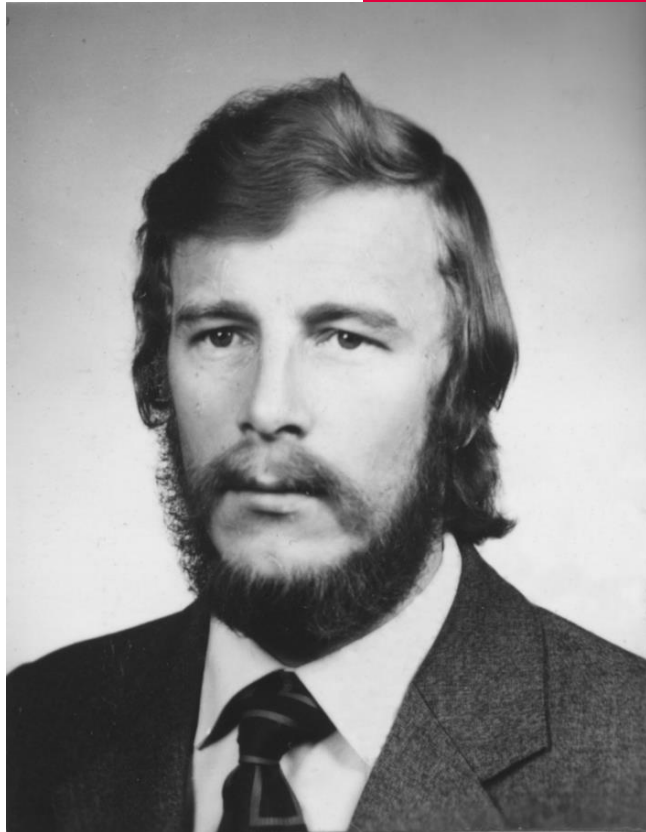
Pan Janusz Kita należał do NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej „Chemar” w Kielcach. Był inicjatorem strajku w dniu 13 maja 1982 r. w zakładzie pracy. Został powołany na ćwiczenia do wojskowego obozu internowania w Budowie (JW Nr 1013) w dniu 8 listopada 1982 r., przydzielony do kompanii saperów. Celem powołania rezerwistów na te ćwiczenia miało być odizolowanie przeciwników politycznych i służyło walce z opozycją. Po odbyciu ćwiczeń wojskowych został zwolniony w dniu 2 lutego 1983 r.

ZYGMUNT KUCA

Pan Zygmunt Kuca pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w zakładzie nr 2 Przedsiębiorstwa Transportu Handlu Wewnętrznego w Kielcach. Organizował akcje strajkowe na terenie zakładu pracy i aktywnie w nich uczestniczył. Zajmował się również kolportażem ulotek i plakatowaniem. Został internowany w dniu 13 grudnia 1981 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Kielcach. Został zwolniony z internowania w dniu 4 marca 1982 r.

JACENTY KUPIS

Pan Jacenty Kupis był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Fabryce Łóżysk Tocznych „Iskra” w Kielcach. Był inspiratorem strajku w zakładzie pracy w sierpniu 1980 r. Internowany w dniu 13 grudnia 1981 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Kielcach. Zwolniony z internowania w dniu 20 stycznia 1982 r. Został powołany do JW 3466 w Czerwonym Borze na ćwiczenia wojskowe w okresie od 5 listopada 1982 r. do 3 lutego 1983 r. W styczniu 1989 r. wszedł w skład w Tymczasowej Komisji Organizacyjnej NSZZ „Solidarność”, której członków wybrano z Tymczasowej Komisji Zakładowej FŁT „Iskra”.

GRZEGORZ WOŁCZYK

Pan Grzegorz Wołczyk był zaangażowany w działalność NSZZ „Solidarność” od września 1980 r. W październiku 1980 r. został redaktorem „Biuletynu Informacyjnego NSZZ „Solidarność” Ziemi Puławskiej”. Po wprowadzeniu stanu wojennego pełnił funkcję redaktora „Biuletynu Informacyjnego Tymczasowego Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ Solidarność. Wydanie wojenne”. Od 1982 r. do 1989 r. działał w grupie opozycjonistów na terenie Puław. Zajmował się kolportażem wydawnictw podziemnych. Został aresztowany w dniu 11 stycznia 1984 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Lublinie. Na mocy amnestii został zwolniony z aresztu w dniu 1 sierpnia 1984 r. W latach 1985-1989 reprezentował Oddział „Solidarności” Ziemi Puławskiej przy Tymczasowym Zarządzie Regionu w Lublinie.

